

feiten en meningen uit de media- wereld

WIM SCHAMP
EN
WIM VAN DER BIESEN

De Raad van Beheer van de B.R.T. heeft een ontwerp van BEGROTING 1981 voorgesteld voor een bedrag van 4,3 miljard frank. Hierbij werd nogmaals de wens geuit dat de B.R.T.-toelage niet minder zou bedragen dan 90 % van de opbrengst van het kijk- en luistergeld in Vlaanderen. In een interview met «De Standaard» gaf administrateur-generaal Paul Vandebussche de volgende verduidelijking: «De opbrengst wordt volgend jaar geraamd op 11 miljard. De verdeling van dat geld zou ik willen zien in een algemeen mediabeleid. Volgens de verdeelsleutel zou het ruwweg neerkomen op 4 miljard voor de R.T.B.F., 6 miljard voor de B.R.T. Het resterende miljard zou ik bestemmen voor de schrijvende pers. Liever dan met de huidige toelagen zouden op die manier alle media worden gesteund. Ik acht het schandelijk dat een dienst als de post-check, die winst zou moeten maken, de gemeenschap 8 miljard kost, terwijl juist een dienst als de omroep, momenteel onrechtstreeks miljarden opbrengt voor de schatkist».

In Frankrijk is de reeds sterk aanwezige concentratietendens in de sector van de communicatiemedia nog toegenomen. De 150 jaar oude uitgevergigant HACHETTE ging eind vorig jaar over in handen van de niet minder gigantische wapen- en satellietconstructeur MATRA. Matra aasde reeds geruime tijd op de financiële controle over Hachette en liet in de loop van 1980 de voornaamste aandelen opkopen via een tussenpersoon, de Parijse belegger Jean-Luc Gendryn wiens investeringsbank tot de 5 grootste van Frankrijk behoort.

Vóór de overname door Matra was Hachette al verantwoordelijk voor een op de vijf boeken die in Frankrijk verschijnen en een op de tien week- of maandbladen. Enkele Hachette-uitgaven: de magazines Elle, France-Dimanche, Télé 7 Jours, Le Point, Confidence, ... In de boekensector bezit Hachette de beroemde serie Livres de Poche en o.m. de uitgeverijen Grasset, Fayard en Stock. In de distributiesector kan men spreken van een monopolie: 1.200 kiosken in stations, metro, vliegvelden en via de Messageries de la Presse Parisienne verdeelt zij de totaliteit van de Franse kranten en bladen. Meer recente activiteiten ontplooidde Hachette in het audio-visueel bedrijf: video-cassettes, reclamefilms voor televisie en bioscoop, databanken en een aandeel van 8 % in RTL.

De financiële groep die nu de controle verwerft over Hachette en waarin Matra 51 %

van de aandelen beheert, brengt zo mogelijk nog groter wild aan. Matra zelf vervaardigt niet alleen gesofisticeerde wapensystemen (vnl. raketbouw), maar heeft ook vaste voet in de automobielsector, de horlogerie en het telefoonwezen. Sinds 1973 heeft de president-directeur van Matra, Jean-Luc Lagardère, de leiding over het commerciële station Europe 1. Maar het laatste snuffje vormt ongetwijfeld de constructie van communicatie- en televisiesatellieten, waarvan Matra als enige in Frankrijk het patent bezit.

De rest van de aandelen vertoef bij de privé-bank van de eerder genoemde Jean-Luc Gendry (19 %), Paribas (10 %) en bij Daniel Filipacchi (20 %), een oude bekende van Lagardère. Deze Filipacchi controleert op zijn eentje o.a. Paris-Match, Lui, de Franse Playboy, Salut les Copains en Age Tendre. Deze indrukwekkende operatie kon volgens ingewijden enkel slagen dank zij discrete bemoeienissen vanuit het Elysée. Men denkt daarbij vooral aan de druk die de staatsholding SOFIRAD op Hachette zou uitgeoefend hebben om het spel mee te spelen. SOFIRAD is samen met Matra de hoofdaandeelhouder van Europe 1 en participeert daarnaast volop in Radio Monte Carlo. Door de kluwen van het netwerk heen menen waarnemers de begeerte van president Giscard d'Estaing te ontwaren om zich bij een volgende ambtstermijn van 7 jaar omringd te zien door een media-vriendelijke omgeving.

«Flair» is de titel van een NIEUW Vlaams WEEKBLAD dat sinds 10 oktober 1980 verschijnt en — volgens de uitgever — afgestemd is op «vrouwen tussen de 18 en 33, die nog geen eigen blad hadden». Toch is «Flair» geen typisch vrouwenblad, maar moet het veeleer gerangschikt worden bij de zgn. «gezelligheidspers» (type «Story», «Privé» en dergelijke). Volgens de hoofdredacteur, Wiel Elbersen, is het «een leuk blad met een kleurig uitzicht en vooral leesbare informatie». Het wordt uitgegeven door de Tijdschriften Uitgevers Maatschappij (T.U.M.) en had aanvankelijk een oplage van 100.000 exemplaren.

Volgens het jaarverslag van het Internationaal Persinstituut gaat de PERSVRIJHEID in de ganse wereld ACHTERUIT. Zelfs in landen met een democratische traditie neemt de overheidsbemoeiing toe. Het IPI vernoemt hier speciaal Zuid-Korea, Spanje, Zuid-Afrika en vooral Frankrijk waar de re-

gering herhaaldelijk pogingen ondernam om «de pers het zwijgen op te leggen betreffende de schenkingen van diamanten die ex-keizer Bokassa aan president Giscard zou hebben gedaan». Het verslag vernoemt één gunstige uitzondering, nl. Polen, waar de censuur gedeeltelijk werd afgeschaft.

•
Hoewel de DAGBLADPRIJS in 1979 nog met 2Fr. verhoogd werd, steeg de prijs in 1980 opnieuw met 1Fr. Deze prijsverhoging had op 13 augustus 1980 moeten ingaan, doch wegens interne meningsverschillen bij de dagbladuitgevers werd de prijsstijging verdaagd. Uiteindelijk kosten de kranten sinds 13 oktober 13Fr. Alleen «Gazet van Antwerpen» behield haar prijs op 12Fr. Het is de eerste maal sinds de Tweede Wereldoorlog dat er binnen de nederlandsstalige dagbladpers een verschillende verkoopprijs gehanteerd wordt.

Op 4 mei 1981 verhoogde ook «Gazet van Antwerpen» haar prijs tot 13Fr. wegens «bedrijfseconomische omstandigheden».

•
Na jarenlange discussies en onderzoeken is de N.O.S. op 5 januari 1981 gestart met een JEUGDJOURNAAL. Deze nieuwsuitzending is bestemd voor kinderen van 10 tot 12 jaar en komt alle dagen, van maandag tot vrijdag op het scherm om 18.30u. Uit een representatief onderzoek was gebleken dat 73 % van de Nederlandse kinderen graag een jeugdjournaal op de televisie zou hebben. Met dit jeugdprogramma heeft de N.O.S. de bedoeling «aan de kinderen dat nieuws voor te schotelen dat voor hen, in hun levensfase van het ontdekken van de wereld om zich heen, van betekenis en van belang kan zijn, en dit op een wijze die voor hen in hun fase van intellectuele ontwikkeling begrijpelijk en bevattelijk is».

Naast berichten uit het zgn. «grote nieuws» wordt ook aandacht besteed aan onderwerpen die specifiek tot de kinderwereld behoren. Hiertoe wordt wekelijks aan 36 vijfde klassen van basisscholen gevraagd wat ze willen weten van het nieuws en welk nieuws uit hun omgeving ze belangrijk vinden voor de kinderen in de rest van Nederland.

•
De reeds jaren aanslepende crisis bij de Londense TIMES ligt achter de rug. Enkele

maanden geleden bleken de 54 vakbonden waarin de 4.000 personeelsleden van de Times Newspapers zijn georganiseerd, geen verhaal meer te hebben tegen het bod dat de Australische krantenmagnaat Rupert Murdoch deed op Englands meest gerespecteerd dagblad. Rupert kocht de Times op, net zoals hij voordien met zovele andere kranten gedaan had.

«Een koopman in bedrukt papier», noemde NRC-Handelsblad de nieuwe eigenaar, nadat de Engelse regering het licht op groen had gezet voor de transactie. Murdoch controleert nu 30 % van de Britse dagbladmarkt en 36 % van de zondagsbladen. Hij heeft de reputatie van zieltogende bladen opnieuw kerngezonde jongelingen te maken. Zijn remedie is eenvoudig: sex, schandalen en sport. Kortom: sensatie. Zo kocht hij eertijds voor een spotprijs The Sun op, die met een stagnerende oplage van 900.000 exemplaren op het punt stond te verdwijnen. Een paar jaar later vlogen er dagelijks van de Sun 4 miljoen exemplaren de deur uit en kon Murdoch er zich op beroemen de grootste krant van Engeland te bezitten. Rupert Murdoch is tegelijkertijd actief op drie continenten. Na de Australische markt te hebben afgeroomd richtte hij zich naar Noord-Amerika en Groot-Brittannië. Op het einde van de jaren zestig werkte hij zich in de Londense News of the World in. Hij ontstoege er de hele bedrijfstop en bouwde de News of the World uit tot 's werelds vulgairste sensatieblad. Met dat blad veroorzaakte hij een nationaal schandaal door een foto af te drukken van een minister, lord Lambton, in het compromitterend gezelschap van een prostituee.

Tot dusver was Murdoch's gehengel naar de meer respectabele pers met minder succes verlopen. In 1976 diende hij zijn kandidatuur in voor The Observer, maar op grond van zijn reputatie werd hij afgewezen. Of het met The Times even vlot (lees: sensationeel) zal verlopen, blijft af te wachten. In de koopovereenkomst moest Murdoch garanderen dat hij zich niet zou moeien met de redactionele autonomie. Murdoch zegde met de glimlach toe.

•
De PRIJS van de T.V.-KRITIEK 1980 ging naar «Ommekaar», het maandelijks programma van Mic Billet en Bea Materne (beiden oudstudenten van de Faculteit Sociale Wetenschappen van de K.U.Leuven), «voor de bewustmakende en vaak aangrijpende manier waarop het programma de aandacht vestigt op uiteenlopende probleemgroepen in de samenleving en hierbij aanzet tot creatieve en concrete oplossingen en onderlinge hulp».

De KLOKKE ROELAND-PRIJS 1980 voor de radio werd toegekend aan het populaire B.R.T.-2-programma van Martin Dejonghe: «Service-Telefoon», omwille van zijn geslaagde combinatie van ontspanning, informatie en dienstbetoon, en de manier waarop het publiek actief bij het programma betrokken wordt».

•
De twintigste BERT LEYSEN-PRIJS voor televisie werd toegekend aan Annie De Clercq, producer bij de Dienst Kunstzaken van de B.R.T., voor haar programma over de Amerikaanse romanschrijfster en essayiste Susan Sontag. Dit programma werd uitgezonden in de reeks «Persona». Het is de tweede maal dat deze prijs aan een vrouw wordt toegekend. De eerste laureate was Lies Huylebroeck, negentien jaar geleden.

•
Het Luikse dagblad LA MEUSE vierde in januari van dit jaar zijn 125ste VERJAARDAG. Deze 'onafhankelijke' krant van conservatieven huize stak in die 125 jaar nooit haar sympathie voor de rechterzijde in dit land weg. Tijdens de Schoolstrijd stond zij op de barrikaden tegen onderwijsminister Collard, maar vijf jaar later tijdens de grote werkstaking ('60-'61) werden de gebouwen van La Meuse in Luik bijna met de grond gelijk gemaakt door woedende stakers. In 1966 werd La Meuse (intussen La Meuse-La Lanterne) voor de ronde som van 150 miljoen BF opgekocht door de groep Rossel (Le Soir), zonder dat echter iets aan de strekking van de krant veranderde. Tevoren behoorde La Meuse-La Lanterne tot het bezit van de adellijke familie de Launoit, een familie met intieme relaties bij het Hof. Een der telgen uit dit geslacht, graaf J.M. de Launoit, vindt men tegenwoordig terug in de financiële top van de Luxemburgse zender RTL.

Met zijn 125 jaar is La Meuse niet de oudste onder de Belgische dagbladen. Le Courrier de l'Escaut (opgericht als anti-organisatiekrant) dateert van 1829 en is dus ouder dan de Belgische staat zelf. Nadien volgt Le Journal de Charleroi, gesticht in 1845 vanuit liberale kringen. Drie jaar later kiest le Journal de Charleroi partij voor het katholieke kamp, om in 1890 onder impuls van de eigenaar Bufquin des Essarts de socialistische rangen te vervoegen.

Sinds Watergate is men op het Witte Huis heel wat minder loslippig geworden tegenover nieuwsgierige persjongens. Dat blijkt nu ook uit een RAPPORT dat de Amerikaanse president REAGAN onmiddellijk na zijn ambtsaanvaarding liet klaarstomen door topadviseur Edwin Meese. Het rapport ('Politics and the Oval Office') bevat richtlijnen voor de president en zijn ministers in hun omgang met de PERS. De studie gaat ervan uit dat 'journalisten een onweerstaanbare neiging hebben om zich vast te pinnen op het onheilspellende en het dramatische. Daarom worden ze best op een zekere afstand gehouden en voor bepaalde materies in het ongewisse gelaten'. I.t.m. zijn voorganger doet de nieuwe president er best aan niet te pas en te onpas op het TV-scherm te verschijnen. Al te regelmatige ontmoetingen met de pers worden aan Witte Huis-medewerkers en topambtenaren sterk afgeraden. Dringen journalisten toch aan op informatie dan geldt als regel ze te overstelpen met droge en technische gegevens. Zulke feiten hebben doorgaans weinig nieuwswaarde, maar door ze ter beschikking te stellen vangt men eventuele kritieken op die meermaals in perskringen geformuleerd worden m.b.t. de 'ontoegankelijkheid en ondoorzichtigheid van het beleid'.

Het rapport besluit met te stellen dat journalisten eerder onbetrouwbaar zijn: gisteren nog beste maatjes met de kandidaat Reagan, zullen ze er vandaag niet voor terugschrikken de nieuwe president stokken in de wielen te steken telkens de gelegenheid zich voordoet.

In NEDERLAND zou, naast de twee reeds bestaande TV-netten een derde COMMERCIËLE ZENDER op het scherm moeten komen. Dit is althans het voorstel dat werd geformuleerd door een groep Nederlandse omroepdeskundigen die de opdracht hadden gekregen aanbevelingen op te stellen met betrekking tot de toekomstige structuur van de Nederlandse Omroep. Aan deze commissie hebben alleen Veronica, de Vara en de NOS hun medewerking willen verlenen.

De Commissie heeft voor deze formule geopteerd, «omdat zij een omroepstructuur, waarin de commercie een duidelijk te onderscheiden plaats inneemt («zodat de kijker weet waar hij aan toe is») verkiest boven de huidige structuur, waarin allerlei commerciële tendensen voortdurend op een verkapt manier een rol spelen».

Dit derde net zou dagelijks acht uur zendtijd moeten hebben, zodat men, voor de drie

Nederlandse TV-netten samen, aan 151 uren en 30 minuten zendtijd per week komt. De lengte van de reclame op het commerciële net zou maximaal tien minuten per uur mogen bedragen, eventueel tussen de programma's door. Op de beide niet-commerciële netten zou een beperkte Sterreclame gehandhaafd blijven.

LIBÉRATION, het dagblad van de Franse achtentzestigers, IS NIET MEER. Op 21 februari besliste een algemene vergadering van het voltallig personeel de publicatie van Frankrijks enige autogestionnaire krant stop te zetten. Het laatste nummer werd een werkstuk met bedenkingen van alle medewerkers. Op de voorpagina: 'Libération: je t'aime, moi non plus'.

Financiële moeilijkheden speelden in deze beslissing, hoe paradoxaal ook, geen rol. Libération haalde het laatste jaar een dagelijkse verkoop van 40.000 à 45.000 exemplaren. Ter vergelijking: de kommunistische Humanité verloor er hetzelfde jaar 45.000 en de socialistische partij van François Mitterrand heeft alle moeite van de wereld om een eigen dagblad van de grond te krijgen.

Voor het grootste deel van de redactie bleek het werkconcept waarop de produktie van Libération stoelde, niet langer te rijmen met hun meer professionele verwachtingen. Het zelfbeheer, het ieder-beslist-over-alles-principe, van in de drukkerij tot op de redactie, leidde volgens feitelijk hoofdredacteur Serge July de laatste tijd tot een 'situatie van broederlijk terrorisme'. Daarom wil July een nieuw soort krant, steunend op professionalisme en duidelijke taakverdeling. Het stopzetten van de huidige formule moet dienen als eerste stap naar een meer 'volwassen' Libé.

Op de algemene vergadering kreeg July 70 procent van het 162 koppen tellend personeel achter zijn project. Daarvan zullen er 40 procent moeten opstappen. Op 13 mei hoopt July klaar te zijn. Zijn Libération zal waarschijnlijk advertenties bevatten (wat tot dusver steeds geweigerd werd), meer kwaliteit en werkingsmogelijkheden én hogere salarissen voor de medewerkers (op dit ogenblik zit men zowat rond het levensminimum).

Op 27 februari deed de rechtbank van eerste aanleg van Brussel uitspraak in het PROCES SIMONET vs. POUR. Oud-minister van Buitenlandse Zaken Henri Simonet (PS)

had in mei 1980 klacht neergelegd tegen het linkse weekblad wegens laster en eerroof. Aanleiding vormde een artikelenreeks waarin POUR het echtpaar Simonet beschuldigde betrokken te zijn bij Belgische wapenleveringen aan Argentinië en Uruguay. Volgens het relaas van POUR had de Belgische firma Beherman-Demoen op 14 maart 1978 een exportvergunning aangevraagd bij minister Simonet voor de levering van BDX-pantservoertuigen aan beide Latijnsamerikaanse landen. Mevrouw Simonet (Marie-Louise Angenent) maakte op dat ogenblik deel uit van de raad van beheer van het bedrijf. Drie maanden eerder ging ze in Buenos-Aires nog de laatste modaliteiten van het contract regelen. Eind 1979 zette Buitenlandse Zaken het licht op groen voor de levering van 5 pantsers aan Argentinië. Dit en nog andere ontdekkingen (o.a. de sleutelrol die de Belgische ambassade in Montevideo zou spelen in de wapenverkoop aan Uruguay) leverden POUR de conclusie dat het met het echtpaar Simonet om een geducht tweetal ging: 'le couple le plus efficace de l'année sur le marché de la mort et de l'hypocrisie'.

De advocaat van Simonet, Mr. Marcel Grégoire, betwistte deze voorstelling van zaken. Hij liet opmerken dat mevrouw Simonet-Angenent niet langer tot de directie van Beherman-Demoen behoorde toen in 1979 de uitvoerlicentie afgegeven werd. Wat haar uitstap naar de Argentijnse hoofdstad betreft, die had volgens de advocaat een louter toeristisch karakter ('Zij ging er bekende watervallen bezoeken'). In zijn conclusies stelt Mr. Grégoire dat POUR 'niet de gangbare regels van de journalistieke deontologie respecteert'. 'Het is niet omdat men de ideeën van POUR niet deelt, dat men een imbeciel, een huichelaar of een moordenaar is. Met welk recht menen de journalisten van POUR iemand te kunnen belasteren die zomaar niet slikt hetgeen zij als evangelie beschouwen?' Simonets raadsman eiste 1 miljoen schadevergoeding voor zijn cliënt en de publicatie van het vonnis in 10 binnen- en buitenlandse kranten.

De rechtbank hield het bij de symbolische frank, maar verplichtte POUR het vonnis te publiceren in 7 kranten. Totale kost: 1 miljoen F (proceskosten inbegrepen). Volgens POUR stond Simonet maar één doel voor ogen: het blad de grond in boren via een reeks financiële veroordelingen door de rechtbanken. De voormalige socialistische excellentie nam hiervoor met mr. Marcel Grégoire een op zijn minst merkwaardige bondgenoot in dienst. Deze Brusselse advocaat, die na de oorlog een tijdlang minister was als lid van de Union Démocratique

Belge, is nl. al jaren editorialist bij La Libre Belgique. POUR gaat tegen het vonnis in beroep.

Bij het weekblad SPECTATOR viel einde maart de keuze op een nieuwe hoofdredacteur. De uitverkorene is JEF ANTHIERENS, broef van Johan en Karel. De beslissing drong zich op nadat voormalige hoofdredacteur Jos Wieërs zijn vroegere functie heropgenomen had als journalist bij Het Volk. Zowel Het Volk als Spectator worden uitgegeven (en gefinancierd) door het ACW.

In sommige kringen werd de keuze van Jef Anthierens met enige verbazing onthaald. Zo constateerde het dagblad De Morgen dat de activiteiten van de oudste der drie broers zich de laatste jaren meer en meer naar de rechterzijde verlegden. In zijn boek 'De Bidsprinkhanen' waarschuwde hij voor de manipulatie van de opinie door de media via linkse infiltratie in de pers. Uittreksels van dit boek verschenen in het maandblad Nouvel Europe Magazine (NEM), voorloper van het huidige Front de la Jeunesse. Jef Anthierens zelf is nog enige tijd beheerder geweest van de uitgeverij Oidep bij wie NEM uitkwam. In 1977 behoorde hij tot de oprichters van de Belgisch-Zuidafrikaanse vriendenkring Protea; later verzorgde hij de TV-kroniek van het Antwerpse weekblad 't Pallieterke.

Mogelijk werd Anthierens aangetrokken, zo voegt De Morgen eraan toe, omwille van zijn ontegensprekelijke commerciële talenten. Jef Anthierens deed eertijds Humo uitgroeien tot Vlaanderen populairste radio- en TV-magazine en zette er zowaar een progressieve stempel op. Als 'dank' benoemde de uitgeverij Dupuis hem tot algemeen hoofdredacteur van alle Dupuis-bladen. In de jaren zeventig werkte Anthierens voor De Post en Panorama, vooraleer hij bij Roularta introk. Bij Roularta had hij de leiding over Family en Sportmagazine.

DE MORGEN heeft toch 1981 gehaald. Op het einde van vorig jaar zag het er belabberd uit voor Vlaanderens progressief dagblad. De schuldenlast was aangezwollen tot boven de 100 miljoen en een eerste reddingsplan werd in december koudweg afgewezen door de financiers van de socialistische mutualiteiten en de verzekeringskas Sociale Voorzorg (Prévoyance Sociale).

Tegelijk gonsde het van geruchten over de toekomst. Zo zou Roularta (Knack, Trends, ...) interesse getoond hebben voor een pakket aandelen in de krant. Manu Ruys van zijn kant schreef in De Standaard dat 'men in de wandelgangen (van het parlement — n.v.d.r.) een uitleg had voor de ongewone braafheid van de SP-fractie; zij verwachtte steun van de kristendemokraten om de krant De Morgen te redden en onthoudt zich daarom van heibel die de partner kan ergeren'. Meer dan een gerucht waren de contacten met de holding IBEL, een dochtermaatschappij van Paribas (Bank van Parijs en van de Nederlanden). IBEL beschikt over de voornaamste aandelen in de Vlaamse Uitgeversmaatschappij (VUM), die eigenaar is van de Standaard-groep. Promotor van dit zonderling aanbod was Hugo Schiltz, sinds vorig jaar voorzitter van IBEL. Naar verluidt zou het ABVV zich verzet hebben tegen enige inbreng vanuit de privé-sector, o.a. wegens de harde voorwaarden die daar gesteld werden (vnl. i.v.m. de aflossing van de schulden).

In februari kreeg het 'definitief' reddingsplan dan toch gestalte. Eerder al had hoofdredacteur Paul Goossens ontslag genomen als verantwoordelijke uitgever en lid van het directiecomité, teneinde druk uit te oefenen op de socialistische geldschieters. Het uiteindelijk akkoord bepaalt dat de Socialistische Gemeenschappelijke Actie de bestaande verliezen aanzuivert en dat er een nieuwe kapitaalbreng van 85 miljoen komt vanwege het ABVV, de SP en de drukkerij Het Licht. De rol van de socialistische verzekeringen en ziekenfondsen wordt in de nieuwe vennootschap die de NV De Roos opvolgt, tot minieme proporties herleid. Elf redacteurs (waaronder Jos De Man) en vier bedienden vloeien af.

De nieuwe uitgeversmaatschappij Samenwerkende Vennootschap De Morgen staat onder leiding van afgevaardigde-beheerder Jo Vermaesen (lange tijd economisch adviseur van Willy Claes), Louis Melis (als vertegenwoordiger van het ABVV) en Luk Wallyn die de vzw. Solidariteitsactie De Morgen vertegenwoordigt. Deze VZW coördineert de steunmanifestaties en geldinzamelingen vanuit de lezers- en sympathisantenkring.

'De atmosfeer waarin de maatregel om RECLAME OP DE BRT te brengen is genomen, laat het slechtste verhopen. De tendens is aanwezig om de BRT zelf daar weinig van te gunnen, om alles in de grote

staatspot te steken. Men heeft bovendien alweer geopteerd voor het nemen van een geïsoleerde beslissing, terwijl we toch al jaren zitten te wachten op een globaal mediabeleid, dat er maar niet komt'. Zo luidt de commentaar van Herman Balthazar, voorzitter van de raad van beheer van de BRT, op de regeringsbeslissing van 22 maart. De maatregel maakt deel uit van een globaal pakket besparingsingrepen (totaal bedrag: 33 miljard) waartoe het kabinet Martens IV overging een week voor zijn val. In de laatste zes maanden van 1981 zou via de omroepreclame 1 miljard F in de schatkist moeten vloeien. Voor de concrete reglementering en modaliteiten moet de regeling Eyskens zorgen.

De tot dusver genoteerde reacties zijn eerder negatief. Tot de tegenstanders van het project behoren ondermeer de BRT/RTBF-vakbonden, de Bond van Grote en Jonge Gezinnen, de verbruikersverenigingen, de Belgische dagbladuitgevers, de Unie van Uitgevers van de Periodieke Pers, de Nationale Federatie der Informatieweekbladen, ... Het ACV-dagblad Het Volk verklaart zich eveneens contra.

Binnen de politieke partijen houdt men zich voorlopig op de vlakte. Vooral de SP moet hier een harde noot kraken. De partij die zich in het recente verleden bij monde van voorzitter Van Miert nog principieel tegenstander noemde van elke vorm van etherreclame, maakte tijdens het conclaaf van 22 maart een ommezwaai van 180 graden. Van Miert, hierover ondervraagd door Humo, beroept zich op pragmatische motieven: de reclame stroomde toch al binnen via de kabel, weliswaar in weerwil van de wet, en met verder tegen te stribbelen bereikt men alleen dat er een echte commerciële zender komt o.i.v. de liberalen. Door nu reclame toe te laten, strikt gereguleerd en gekoppeld aan de oprichting van een Mediaraad, wordt tenminste het omroepmonopolie van de BRT/RTBF gered, aldus Van Miert.

Volgens het veertiendaags media- en reclametijdschrift PUB stegen de totale RECLAME-INVESTERINGEN in BELGIË in 1980 met 7,76 %, vergeleken met 1979. Het meest vooruitgang boeken radio- en bioscoopreclame en in mindere mate televisie, tijdschriften en affichage. Alleen de dagbladen moesten het met minder reclame stellen: 98,83 % van de vorige pot.